

UDK: 811.163.41'367.625.44

Miloš KRIVOKAPIĆ (Podgorica)

Filozofski fakultet – Nikšić

TRANSPOZICIJA GLAGOLSKIH PRIDJEVA U JEZIKU STEFANA MITROVA LJUBIŠE

Radni i trpni glagolski pridjev češće u Ljubišinom jeziku registrujemo u pridjevskoj nego u glagolskoj službi, rjeđe samostalno nego u sastavu složenih glagolskih oblika. Frekventniji je radni od trpnog glagolskog pridjeva. U sastavu složenih glagolskih oblika učestvuju u njihovim sintaksičkim situacijama. Narativni radni glagolski pridjev i narativni puni perfekt su semantičko-sintaksički sinonimi. Sintaksički sinonimi optativnog radnog glagolskog pridjeva su imperativni oblik (konstrukcija *neka* + prezent) i futur II, permissivnog radnog glagolskog pridjeva imperativ i futur II, trpnog glagolskog pridjeva u samostalnoj upotrebi puni perfekt u obliku pasiva, dok je nepotpuni sintaksički sinonim pasivnog oblika s trpnim pridjevom aktivni oblik s povratnom rječcom *se*.

Ključne riječi: *transpozicija, sinonimi, semantički sinonimi, sintaksički sinonimi, jezik, frekvencija, radni glagolski pridjev, trpni glagolski pridjev*

Glagolskim pridjevom radnim označava se „da se neka radnja vršila ili izvršila u nekom vremenu u prošlosti“, kada je u vremenskoj službi, ili se „iznosi subjektivni stav govornog lica prema nerealizovanim radnjama“ (želja, namjera, gotovost, uvjerenost, sigurnost i sl.), kada je u modalnoj službi.¹ Glagolski pridjev trpni označava da je na nečemu vršena i izvršena radnja. On pokazuje da je subjekat prethodno bio objekat nekog drugog subjekta.² U Ljubišinom jeziku znatno je frekventniji glagolski pridjev radni od trpnog glagolskog pridjeva. Oba glagolska pridjeva češća su u pridjevskoj nego u glagolskoj službi.

¹ Mihailo Stevanović: *Savremeni srpskohrvatski jezik, II (Sintaksa)*, Beograd, 1969, str. 694.

² Miodrag S. Lalević: *Sintaksa srpskohrvatskogaknjiževnog jezika*, Beograd, 1962, str. 98–99.

Transpozicija radnog glagolskog pridjeva

Radni glagolski pridjev javlja se u Ljubišinom jeziku u sastavu složenih glagolskih oblika, dakle, nesamostalno, kad učestvuje u njihovim sintaksičkim situacijama:

Bijaše** sunce po neba **prevalilo** kad prispiju na obalu* (Kanjosi Macedonović, 103). – ***Bio je** Stevan **navršio** šesnaestu godinu na cara Dečanskoga, i već počeo pasati mač* (Skočidjevojka, 109). – *U to uzme Tanović nožić pak počne čopeliti pleće peciva što **bijahu razrezali** pri ručku* (Šćepan Mali, 30). – *Prospe se glas kao munja da se **našlo** nekakvo cjelokupno mrtvo tijelo, i da će ga Turci odrijeti pak sažeći* (Skočidjevojka, 176). – *Jedno večer na izmaku proljeća, kad su dnevi najduži a pripek sunčani najostriji, **hladio se** Spasoje pred kućom pod gustom vrbovinom* (Gorde, ili kako Crnogorka ljubi, 319). – *Cura **bi se** na tu pobuku **prenula, obula i umila (Bog se brine sirotama, 83). – *Ivanbeg **bi se** u mimograd često **zaustavljao i obazirao** na one slatkarije, da ih ljepše razgleda* (Svuda pođi, doma dođi, 20). – *Mijatu zabo u palac pod nokat, na obje noge, trnovu draču... da ne **bi** počem **izlazio** ako se **bude naturio** na dedovnu uječevinu* (Prokleti kam, 279).

U datim primjerima upotrijebljeni su oblici radnog glagolskog pridjeva, i to u sastavu pluskvamperfekta (**bijaše prevalilo; bio je navršio; bijahu razrezali**), perfekta (**se našlo; hladio se**), potencijala (**bi se prenula, obula i umila; bi se zaustavljao i obazirao**) i futura II (**se bude naturio**). U složenim glagolskim oblicima glagolski pridjev je nosilac leksičkog značenja i sa pomoćnim morfemama složenih glagolskih oblika označava radnju koja se (iz)vršila prije neke druge, takođe prošle, radnje, zatim radnju koja se (iz)vršila bilo kad u prošlosti, radnju koja je uslov za vršenje neke druge radnje, koja je nerealizovana, koja je u pretpostavci govornog lica.

Narativni radni glagolski pridjev

„Sam radni glagolski pridev je oblik krnjeg perfekta, i upotrebljava se sa svim njegovim značenjima“,³ stoga su im i sinonimi isti. Radni glagolski pridjev i perfekat bez glagolske kopule razlikuju se samo po tome što je prvi bezlični, a drugi lični glagolski oblik. Ljubiša ga rado upotrebljava u pripovijedanju:

³ Živojin Stanojčić, Ljubomir Popović, Stevan Micić: *Savremeni srpskohrvatski jezik i kultura izražavanja*, Beograd – Novi Sad, 1989, str. 372.

*Jedan dan u Petrove posti **pomuzli** čobani stoku kozju i ovčju, pak **donijeli** igumanu pun kutao u ćeliju, da smiče skorup (Ako laže koza, ne laže rog, 9). – **Došao** jednom u sud neki Komanin, da se žali na susjeda Živka (Premudrost-nemudrost, 207). – **Poslao** jednom na dar Šćepanu rakije i suhijeh smokava neki Ceko Stefanović, rodom Podgoričanin, a stojbinom Budvanin, čovjek provrtnik i pretrgarica (Šćepan Mali, 51–52). – U mesojeđe iste godine, jedno jutro u ručanje doba dnevi, **sjedio** Šćepan na guvnu Vranetinu, pak pod sobom **pazio** tihu morsku pučinu (Šćepan Mali, 27). – **Došli** jednom da se sude u budljanskoga kneza vlastelin Primorac i seljanin s Braića (Sjedi krivo, al' sudi pravo, 133).*

Umjesto radnog glagolskog pridjeva može se upotrijebiti puni perfekat:

*Jedan dan u Petrove posti **pomuzli** čobani stoku kozju i ovčju, pak **donijeli** igumanu pun kutao u ćeliju, da smiče skorup. = Jedan dan u Petrove posti **pomuzli su** čobani stoku kozju i ovčju, pak **su donijeli** igumanu pun kutao u ćeliju, da smiče skorup. – **Došao** jednom u sud neki Komanin, da se žali na susjeda Živka. = **Došao je** jednom u sud neki Komanin, da se žali na susjeda Živka. – **Poslao** jednom na dar Šćepanu rakije i suhijeh smokava neki Ceko Stefanović, rodom Podgoričanin, a stojbinom Budvanin, čovjek provrtnik i pretrgarica. = **Poslao je** jednom na dar Šćepanu rakije i suhijeh smokava neki Ceko Stefanović, rodom Podgoričanin, a stojbinom Budvanin, čovjek provrtnik i pretrgarica. – U mesojeđe iste godine, jedno jutro u ručanje doba dnevi, **sjedio** Šćepan na guvnu Vranetinu, pak pod sobom **pazio** tihu morsku pučinu. = U mesojeđe iste godine, jedno jutro u ručanje doba dnevi, **sjedio je** Šćepan na guvnu Vranetinu, pak je pod sobom **pazio** tihu morsku pučinu. – **Došli** jednom da se sude u budljanskoga kneza vlastelin Primorac i seljanin s Braića. = **Došli su** jednom da se sude u budljanskoga kneza vlastelin Primorac i seljanin s Braića.*

Kao što se vidi, transpozicija⁴ narativnog radnog glagolskog pridjeva punim perfektom nije izazvala promjenu značenja rečenica, ali je sažetost i dinamičnost, što je odlika narativnog radnog glagolskog pridjeva, odnosno krnjeg perfekta, ustupila mjesto razvučenosti, što sa stilskog aspekta nije beznačajno. U istoj službi, u relativno-vremenskoj funkciji, narativni radni glagolski pridjev i narativni puni perfekt su semantičko-sintaksički sinonimi.⁵

Optativni radni glagolski pridjev

Radni glagolski pridjev Ljubiša upotrebljava za izricanje želje, i to pozitivne (blagoslov) i negativne (kletva). Takav radni glagolski pridjev ima modalni karakter. Modalnost proističe iz modalnog stava govornog lica:

Dobro jutro u kuma Marka, na dobro mu Božić i Badnji dan, slavio ga on i porod mu dok trajalo svijeta i vijeka (Prodaja patrijare Brkića, 69). – *Oni su oba dobri, dobro im Bog dao ka i hoće, blago njihovoj duši* (Najteže je doći vragu traga, 193). – *Hajde, kćeri, zbogom, s tobom mi vazda bila svaka dobra sreća i Gospod Bog* (Nekome na glas, a nekome na čast, 169). – *Obradujte me, tako vas Bog obeselio u što vam je najdraže* (Bog se brine sirotama, 87). – *Muči, zla ti sreća vazda bila, ka i hoće s tom pameću* (Dok se vukovi kolju, čobani miruju, 255). – *Prosjela se ona utroba koja rađa takve ljude* (Ženski donos, prazan ponos, 65). – *To ti je neko glavu napunio, da nam žitak muti, smutila mu se krsna svijeća* (Ko se visi on se nizi, a ko se nizi on se visi, 80). – *Živjeli Mleci!* (Skočidjevojka, 151).

---

⁴ **Transpozicija** – termin za označavanje semantičke promjene (promjene značenja) i sintaksičke promjene (promjene funkcija); prenos, premještanje; promjena koja nastaje pri preuzimanju značenja i funkcija. **Sintaksička transpozicija** – termin za pojavu pri kojoj jedna gramatička kategorija preuzima sintaksičke funkcije druge gramatičke kategorije; transpozicija sintaksičke funkcije koja izaziva promjenu značenja date kategorije. **Semantička transpozicija** – termin za označavanje pojave prenošenja značenja jedne gramatičke kategorije na drugu.

⁵ **Sinonimija** – termin za lingvističku pojavu, uslovljenu spletom različitih okolnosti semantičke i sintaksičke prirode, koja se ispoljava u mogućnosti međusobne zamjene jezičkih sredstava uz očuvanje nepromijenjenog smisla onoga što se njima kazuje. **Sintaksička sinonimika** – termin za označavanje oblasti sinonimike koja se bavi proučavanjem sinonimije na sintaksičkom nivou; proučavanje sinonima i sinonimije na sintaksičkom nivou (u sistemu rečenica, u sistemu glagolskih oblika).

Pošto su zapovijest i želja vrlo bliski, to se optativni radni glagolski pridjev može zamijeniti oblikom imperativa (konstrukcijom *neka* + prezent), ali i futuroom II:

Dobro jutro u kuma Marka, na dobro mu Božić i Badnji dan, slavio ga on i porod mu dok trajalo svijeta i vijeka. = Dobro jutro u kuma Marka, na dobro mu Božić i Badnji dan, neka ga slavi on i porod mu dok bude trajalo svijeta i vijeka. – Oni su oba dobri, dobro im Bog dao ka i hoće, blago njihovoj duši. = Oni su dobri, neka im Bog dobro da ka i hoće, blago njihovoj duši. – Hajde, kćeri, zbogom, s tobom mi vazda bila svaka dobra sreća i Gospod Bog. = Hajde, kćeri, zbogom, neka mi vazda s tobom bude svaka dobra sreća i Gospod Bog. – Obradujte me, tako vas Bog obeselio u što vam je najdraže. = Obradujte me, tako i vas Bog neka obeseli u što vam je najdraže. – Muči, zla ti sreća vazda bila, ka i hoće s tom pameću. = Muči, neka ti zla sreća vazda bude, ka i hoće s tom pameću. – Prosjela se ona utroba koja rađa takve ljude. = Neka se prosjede ona utroba koja rađa takve ljude. – To ti je neko glavu napunio da nam žitak muti, smutila mu se krsna svijeća. = To ti je neko glavu napunio da nam žitak muti, neka mu se smuti krsna svijeća. – Živjeli Mleci! = Neka žive Mleci!

Pri transpoziciji se, kao što se vidi, gubi na intenzitetu pozitivne i negativne želje, iskaz se opterećuje novim riječima, što pisac nije želio. Stoga se, posmatrano sa stilskog aspekta, mora dati preimućstvo optativnom radnom glagolskom pridjevu nad njegovim sintaksičkim sinonimima.

Permisivni radni glagolski pridjev

Radni glagolski pridjev upotrebljava Ljubiša i za izricanje dopuštenja. Permisivni radni glagolski pridjev Ljubiša je upotrijebio tek jednom:

Krili ga, ne krili, ja ću ga naći, ako sve te vaše gore uzrastu nad oblake (Šćepan Mali, 54).

Ovaj radni glagolski pridjev u modalnoj upotrebi za iskazivanje dopuštanja, koji je udvojen i vezan negacijom, ispred može imati i veznik *ili*. Dopunsko značenje ima i kad ispred njega stoji dopunski veznik *makar*, ali toga u Ljubišinom jeziku nema. Permisivni radni glagolski pridjev može se zamijeniti imperativom ili futuroom II. Pri zamjeni ne gubi se modalnost, značenje ostaje isto:

*Krili ga, ne krili, ja ću ga naći, ako sve te vaše gore uzrastu nad oblake = **Krijte** ga, ne **krijte**, ja ću ga naći, ako sve te vaše gore uzrastu nad oblake = **Budete** ga **krili**, ne **krili**, ja ću ga naći, ako sve te vaše gore uzrastu nad oblake.*

Dakle, sintaksički sinonim radnog glagolskog pridjeva u relativnoj vremenskoj funkciji je relativni puni perfekat, a u modalnoj konstrukcija *neka* + prezent, futur II (optativnog) i imperativ i futur II (permissivnog).

Transpozicija trpnog glagolskog pridjeva

Trpni glagolski pridjev, koji se upotrebljava za tvorbu pasivnih oblika, javlja se u Ljubišinom jeziku u pridjevskoj i glagolskoj službi, ali s tom razlikom što je u prvoj neuporedivo češći nego u drugoj. Frekventniji je u nesamostalnoj nego u samostalnoj upotrebi. Za izricanje glagolskih radnji Ljubiša znatno češće upotrebljava aktivne nego pasivne oblike. Trpno stanje izriče i oblicima aktiva s povratnom rječcom *se*.

Trpni glagolski pridjev u nesamostalnoj upotrebi

Pasivne oblike Ljubiša upotrebljava kad želi da istakne vezu glagolske radnje s onim ko tu radnju trpi. U sastavu složenih glagolskih oblika upotreba trpnog glagolskog pridjeva prilično je ograničena. Evo nekoliko primjera:

***Bjasmo usidreni** pod Krfom, kad na sami veliki petak pukne po galiji glas da je turska sila opsjela Carigrad (Ako laže koza, ne laže rog, 13). – **Nije** zvono **zaglavljeno**, ali je oko njega ponova (Krađa i prekrađa zvona, 229). – **No pošto je uveden** običaj, još za Dušana, da žena pođe u po junačke glave... ne smijemo mi jutros presuđivati, ni zakonik lomiti, što su mudriji mozgovi usjekli i ustanovili (Ženski donos, prazan ponos, 65). – **Bože** daj da se obrne rod i da vladičine molitve **budu primljene** na nebu (Šalu je Bog ostavio, 237). – **No** ima još jedan uzrok za kojega **ću biti isključen** pod terorizmom ljudi, što ih savjest tišti (Govor zastupnika St. Ljubiše, 98).*

U navedenim primjerima oblici trpnog glagolskog pridjeva u sastavu složenih glagolskih oblika (pluskvamperfekta, perfekta, futura II, futura I) su „leksičke dopune pomoćnih glagola“.⁶ Pošto su oblici pasiva „dvojaki:

---

⁶ Radoje Simić: *Srpska gramatika za srednje škole*, MH „Aktuel“, Beograd, 1996, str. 135.

s trpnim pridevom i rečcom *se*“,⁷ to se u datim primjerima umjesto oblika pasiva s trpnim pridjevom može uzeti oblik aktiva s povratnom rječcom *se*:

Bjasmo usidreni pod Krfom, kad na sami veliki petak pukne po galiji glas da je turska sila opsjela Carigrad. = Bjasmo se usidrili pod Krfom, kad na sami veliki petak pukne glas da je turska sila opsjela Carigrad. – Nije zvono zaglavljeno, ali je oko njega ponova. = Nije se zvono zaglavilo, ali je oko njega ponova. – No pošto je uveden običaj, još za Dušana, da žena pođe u po junačke glave... ne smijemo mi jutros presuđivati, ni zakonik lomiti, što su mudriji mozgovi usjekli i ustanovili. = No pošto se uveo običaj, još za Dušana, da žena pođe u po junačke glave... ne smijemo mi jutros presuđivati, ni zakonik lomiti, što su mudriji mozgovi usjekli i ustanovili. – Bože daj da se obrne rod i da vladicine molitve budu primljene na nebu. = Bože daj da se obrne rod i da se vladicine molitve prime na nebu. – No ima još jedan uzrok za kojega ću biti isključen pod terorizmom ljudi, što ih savjest tišti = No ima još jedan uzrok za kojega ću se isključiti pod terorizmom ljudi, što ih tišti savjest.

Trpni pridjev u sastavu složenih glagolskih oblika je izražajniiji, stilski funkcionalniji od povratnog glagola. Povratnim glagolom, njegovim sinonimom, „ističe se takođe trpnost“.⁸ Znači, ova dva sinonima razlikuju se stilski.

Trpni glagolski pridjev u samostalnoj upotrebi

Ljubiša upotrebljava trpni glagolski pridjev i samostalno, i to iz potrebe za življim pripovijedanjem. „Sam glagolski trpni pridjev upotrebljava se i kao pasivni krnji perfekat.“⁹ Njega Ljubiša rijetko upotrebljava:

Zaključeno na običnome mjestu od pravde, na Mučenike, u proljeće, i pečaćeno visećim pečatom (Kanjoš Macedonović, 102). – Učinjeno i potvrđeno u dvoje, a da se sve izvrši do Petrova-dnevi, koji prvi na zdravlje dođe (Pop Andrović, novi Obilić, 191). – Podnu košulje poskuće, i ono vezeno

⁷ Ibidem, 127.

⁸ Stjepko Težak: *Pasiv u Krležinu „Hrvatskom bogu Marsu“*, „Jezik“, br. 4, Zagreb, 1971, str. 144.

⁹ Živojin Stanojčić, Ljubomir Popović: *Gramatika srpskoga jezika*, Beograd – Novi Sad, 1992, str. 394

na lebrice, okanca i kosjeriće (Nekome na glas, a nekome na čast, 166). – *Ogrnula se mlada crnom strukom pri užim okrajcima resatom, a pri širim izvezena na zagrance i i zuberce* (Nekome na glas, a nekome na čast, 168).

„Mjesto trpnoga pridjeva može se uzeti povratni glagol.“¹⁰ U takvoj rečenici radnja se vrši na subjektu, kao i u rečenici s trpnim pridjevom:

Zaključeno na običnom mjestu od pravde, na Mučenike, u proljeće, i **pećaćeno** visećim pečatom. = **Zaključilo se** na običnom mjestu od pravde, na Mučenike, u proljeće, i **pećaćilo se** visećim pečatom. – **Učinjeno i potvrđeno** u dvoje, a da se sve izvrši do Petrova-dnevi, koji prvi na zdravlje dođe. = **Učinilo se i potvrđilo se** u dvoje, a da se sve izvrši do Petrova-dnevi, koji prvi na zdravlje dođe. – Podnu košulje poskuće, i ono **vezano** na lebrice, okanca i kosjeriće. = **Podnu košulje poskuće i ono vezlo se** na lebrice, okanca i kosjeriće. – *Ogrnula se mlada crnom strukom pri užim okrajcima resatom, a pri širim izvezena na zagrance i zuberce.* = *Ogrnula se mlada crnom strukom pri užim okrajcima resatom, a pri širim izvezla se na zagrance i zuberce.*

Pri transpoziciji pasivnog oblika s trpnim pridjevom aktivnim oblikom s povratnom rječcom *se*, kao što se vidi, smisao iskaza bitnije se ne mijenja. Znači, dvojaki oblici pasiva (s trpnim pridjevom i rječcom *se*) mogu se međusobno zamjenjivati, a da se značenje pri tome bitnije ne promijeni, pa su sinonimi. Naravno, u navedenim primjerima „bolje odgovaraju oblici trpnog prideva“.¹¹ Trpni pridjev ima stilematsku vrijednost. Ovdje se povratnim glagolom „ne ističe toliko trpnost koliko bezličnost“. Pošto se glagolski trpni pridjev upotrebljava „i kao pasivni krnji perfekat“,¹² to se može zamijeniti punim perfektom u pasivnom obliku:

Zaključeno na običnom mjestu od pravde, na Mučenike, u proljeće, i **pećaćeno** visećim pečatom. = **Zaključeno je** na običnom mjestu od pravde, na Mučenike, u proljeće, i **pećaćeno (je)** visećim pečatom. – **Učinjeno i potvrđeno** u dvoje, a da se sve izvrši do Petrova-dnevi, koji prvi na zdravlje

¹⁰ Brabec, Hraste, Živković: *Gramatika hrvatskosrpskog jezika*, „Školska knjiga“, Zagreb, 1965, str. 261.

¹¹ Mihailo Stevanović: *Gramatika srpskohrvatskog jezika za gimnazije*, „Obod“, Cetinje, 1971, str. 211.

¹² Živojin Stanojčić, Ljubomir Popović: *Gramatika srpskoga jezika*, Beograd – Novi Sad, 1992, str. 394.

dođe. = Učinjeno je i potvrđeno (je) u dvoje, a da se sve izvrši do Petrova-dnevi, koji prvi na zdravlje dođe. – Podnu košulje poskuće, i ono vezeno na lebrice, okanca i kosjeriće. = Podnu košulje poskuće, i ono je vezeno na lebrice, okanca i kosjeriće. – Ogrnula se mlada crnom strukom pri užim okrajcima resatom, a pri širim izvezena na zagrance i zuberce. = Ogrnula se mlada crnom strukom pri užim okrajcima resatom, a pri širim izvezena je na zagrance i zuberce.

Trpni glagolski pridjev (pasivni krnji perfekat) i puni perfekat u pasivnom obliku u istoj funkciji istoznačni su, pa su sintaksički sinonimi.

Dakle, radni (aktivni) i trpni (pasivni) glagolski pridjev češće u Ljubišinom jeziku bilježimo u pridjevskoj nego u glagolskoj službi, rjeđe samostalno nego u sastavu složenih glagolskih oblika. Učestaliji je radni od trpnog glagolskog pridjeva. U sastavu složenih glagolskih oblika učestvuju u njihovim sintaksičkim situacijama. Narativni radni glagolski pridjev i narativni puni perfekat su semantičko-sintaksički sinonimi. Sintaksički sinonimi optativnog radnog glagolskog pridjeva su imperativni oblik (konstrukcija *neka* + prezent) i futur II, a permisivnog radnog glagolskog pridjeva imperativ i futur II. Sintaksički sinonim trpnog glagolskog pridjeva u samostalnoj upotrebi jeste puni perfekat u obliku pasiva, dok je nepotpuni sintaksički sinonim pasivnog oblika s trpnim pridjevom aktivni oblik s povratnom rječcom *se*.

Literatura

1. Mihailo Stevanović: *Savremeni srpskohrvatski jezik, II (Sintaksa)*, Beograd, 1969.
2. Miodrag S. Lalević: *Sintaksa srpskohrvatskoga književnog jezika*, Beograd, 1962.
3. Živojin Stanojčić, Ljubomir Popović, Stevan Micić: *Savremeni srpskohrvatski jezik i kultura izražavanja*, Beograd – Novi Sad, 1989.
4. Radoje Simić: *Srpska gramatika za srednje škole*, MH „Aktuel“, Beograd, 1996.
5. Stjepko Težak: *Pasiv u Krležinu „Hrvatskom bogu Marsu“*, „Jezik“, br. 4, Zagreb, 1971.

6. Živojin Stanojčić, Ljubomir Popović: *Gramatika srpskoga jezika*, Beograd - Novi Sad, 1992.
7. Brabec, Hraste, Živković: *Gramatika hrvatskosrpskog jezika*, „Školska knjiga“, Zagreb, 1965.
8. Mihailo Stevanović: *Gramatika srpskohrvatskog jezika za gimnazije*, „Obod“, Cetinje, 1971.

Miloš KRIVOKAPIĆ

**TRANSPOSITION OF VERBAL ADJECTIVES
IN STEFAN MITROV LJUBIŠA'S WORK**

Verbal adjectives in Ljubiša's work mainly function as adjectives and not verbs. Active past participle is more frequent than passive participle. Narrative active past participle and narrative perfect are semantic-syntactic synonyms.

Key words: *transposition, synonyms, semantic synonyms, syntactic synonyms, language, frequency, active past participle, passive participle*